

NACRT

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 9. Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi („Narodne novine“, br. 47/90 i 27/93) i članka 30. stavak 2. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 101/98, 15/2000, 117/2001, 199/2003 i 30/2004) donijela je na sjednici od _____ godine

ODLUKU O „NAGRADI ISO VELIKANOVIĆ“

I.

Ustanovljuje se „Nagrada Iso Velikanović“ (u daljem tekstu: Nagrada), kao nagrada Ministarstva kulture Republike Hrvatske za najbolja ostvarenja u području prevodilaštva.

II.

Nagrada se dodjeljuje kao godišnja nagrada i nagrada za životno djelo. Svake godine može se dodijeliti po jedna nagrada za životno djelo i po jedna godišnja nagrada. Nagrada se dodjeljuje u obliku povelje, plakete i u novcu. Visinu Nagrade svake godine utvrđuje Odbor „Nagrade Iso Velikanović“.

Nagrada se dodjeljuje svake godine na dan 29. ožujka.

III.

Godišnja nagrada dodjeljuje se prevoditeljima koji su državljani Republike Hrvatske za djela koja su u njihovom prijevodu bila objavljena tijekom protekle godine.

Nagrada za životno djelo dodjeljuje se istaknutim prevoditeljima koji su svojim prevodilačkim radom obilježili vrijeme u kojem su djelovali i čiji rad čini zaokruženu cjelinu, a njihova djela i ostvarenja ostaju trajno dobro Republike Hrvatske.

IV.

Nagradu dodjeljuje Odbor „Nagrade Iso Velikanović“ (u daljnjem tekstu: Odbor). Odbor ima sedam članova. Predsjednika i članove Odbora imenuje Ministarstvo kulture iz redova umjetnika, kulturnih i javnih djelatnika. Predsjednika i članove Odbora imenuje se na vrijeme od dvije godine.

Odbor donosi poslovnik o svojem radu.

V.

Postupak za dodjelu Nagrade pokreće svake godine Odbor raspisivanjem pozivnog natječaja i upućivanjem ustanovama, strukovnim udrugama i drugim institucijama i pojedincima zainteresiranim za davanje prijedloga. U natječaju odnosno pozivu objavljuju se kriteriji za dodjelu Nagrade, utvrđuje postupak predlaganja i rok za dostavu obrazloženih prijedloga.

Prijedlog za dodjelu Nagrade mogu podnijeti građani, udruge građana, ustanove, trgovačka društva, tijela državne vlasti, tijela lokalne i regionalne samouprave, vjerske zajednice i druge osobe.

VI.

Sredstva za dodjeljivanje Nagrade i za materijalne troškove osiguravaju se svake godine u proračunu Republike Hrvatske na poziciji Ministarstva kulture. Financijski plan donosi Odbor uz suglasnost ministra kulture. Naredbodavac za izvršenje financijskog plana je ministar kulture.

VII.

Stručne, administrativne i računovodstvene poslove Odbora obavlja Ministarstvo kulture.

VIII.

Ova Odluka stupa na snagu danom objave u „Narodnim novinama“.

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

PREDSJEDNIK

dr. Ivo Sanader

Obrazloženje

Ovom odlukom predlaže se utvrđivanje Nagrade Iso Velikanović za najbolja prevoditeljska djela, koja nosi ime velikog intelektualca – književnika i iznimnog prevoditelja, Ise Velkanovića, koji je svojim sudjelovanjem u cjelokupnom hrvatskom kulturnom životu ostavio neizbrisiv trag. Nagrada bi se dodjeljivala svake godine, 29. ožujka, na dan rođenja Ise Velikanovića (29. ožujka 1849 – 21. kolovoza 1940.).

Opća je ocjena da je Iso Velikanović bio virtuozni prevoditelj, koji je preveo više od tristo književnih djela sa španjolskog, njemačkog, talijanskog, ruskog, poljskog, češkog i francuskog jezika, a velika jezična virtuoznost njegovih prijevoda Cervantesa, Maupallanta, Dostojevskog, Sienkiewicza i brojnih drugih klasika svjetske književnosti, ni do danas nije nadmašena.

Ako Svetog Jeronima smatramo zaštitnikom svih prevoditelja, Iso Velikanović svojim je prevoditeljskim radom zaslužio da ga smatramo zaštitnikom hrvatskog prevoditeljstva, a davanje njegovog imena ovoj nagradi jedno je od priznanja koje mu hrvatska kultura svakako duguje.

I danas djeluju brojni prevoditelji koji su svojim radom uvelike pridonijeli obogaćivanju hrvatske kulture te stoga smatramo da je ustanovljavanje državne nagrade za prevoditeljstvo nužno potrebno kako bi renomirane prevoditelje nagradili za dosadašnji rad, a mlade potaknuli na daljnje stvaralaštvo.

Nije potrebno isticati, da je prevođenje književnih djela sa stranih na matični jezik stvaralačka intelektualno/umjetnička aktivnost od velike važnosti za svaku kulturu jer joj, s jedne strane, omogućuje upoznavanje i komunikaciju s duhovnim tekovinama nastalim na drugim jezicima, a s druge potiče i nerijetko sugerira smjernice književnog stvaralaštva u toj istoj kulturi.

Književnom prevođenju na svoj jezik osobitu pozornost poklanjaju tzv. «kulture malih jezika» (koji se danas radije nazivaju «Jezici manje rasprostranjenosti») koje za tim dvojakim djelovanjem imaju osobitu potrebu. Iako su upravo prijevodi (osobito prijevodi Biblije) bili oni koji su u prošlosti zacrtavali temelje književnih jezika i tzv. «velikih naroda», kod manjih naroda oni su često bili još i značajni čimbenici očuvanja jezične samobitnosti. Upravo je to slučaj i s hrvatskom kulturom, gdje su brojni izvrsni književni prevoditelji u desetljećima jezičnog suživota s osobitim marom skrbili za očuvanje bogatstva hrvatskog jezika u cijelom dijapazonu njegovih povijesnih, dijalektalnih i socijalnih pojava, te su zato i prozvani «čuvarima

jezika». Neki su od tih književnih prevoditelja bili i sami pjesnici ili prozaisti, pa je doprinos koji su dali hrvatskoj kulturi na taj način bio i prepoznat.

Međutim, postojali su, a ni danas ih nije mali broj, autori književnih prijevoda koji se umjetnički izražavaju isključivo u toj domeni. Za njih do sada u hrvatskoj kulturi nije postojala odgovarajuća nagrada kojom bi se pokazalo da se njihovo djelovanje poštuje i javno vrednuje kao kulturna misija od prvorazrednog značaja. A u vremenu kulturne globalizacije ta je misija još jednom dobila na značenju, jer se hrvatski jezik ponovno svakodnevno kontaminira (ovaj put angliciziranim proizvodima popularne kulture) te mrvi pod utjecajem tržišta. S obzirom na količinu prevedenih knjiga koju čitaju npr. djeca u formativnoj dobi, vrijednost dobrog književnog prijevoda (kao i štetu koju nanose loši) teško je procijeniti.

Iz svih navedenih razloga, držimo da je nužno potrebno ustanovi Nagradu Iso Velikanović, kako je predloženo.